

Complexnummer: 519798

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Aantal complexonderdelen

23

Monumentnummers van complexonderdelen

519799, 519800, 519801, 519802,
519803, 519804, 519805, 519806,
519807, 519808, 519809, 519810,
519811, 519812, 519813, 519814,
519815, 519816, 519817, 519818,
519819, 519820, 519821

Woonplaats

Leeuwarden

Gemeente

Leeuwarden

Provincie

Friesland

Hoofdadres van hoofdobject

Harlingerstraatweg 45, 8913 AD Leeuwarden

Complexomschrijving

Inleiding

COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema, uit Mantgum afkomstig en na studies in 1917 in Friesland teruggekeerd, verwierf naam door in 1913 voor zijn moeder een dorpswoning in Mantgum te ontwerpen: een eigentijdse variant op de traditionele notabele dorpswoning. In Weidum en Wirdum kreeg hij vervolgoopdrachten, en ook voor het ontwerpen van boerderijen ontving hij opdrachten. Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waaraan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en die ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel

klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Aan de groep van 70 woningen in Leeuwarden is te ervaren dat zij net gebouwd is voor de periode, waarin een ongunstige kentering in het subsidieregime optrad. De woningen zijn stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op, temeer daar het ruimtelijk beeld in belangrijke mate gevormd wordt door tuinen met afgrenzingen met ligusterhagen. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. Alle suitepuien zijn, op die van Harlingerstraatweg 51 na, verdwenen. Op dat van Harlingerstraatweg 51 na, vallen de interieurs buiten de bescherming. De nieuwe buitendeuren hebben toen een iets afwijkende vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De 15 woningen aan de Harlingerstaatweg en twee op de hoek van de Marssumerstraat van twee bouwlagen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden en zijn tot groepjes van twee en drie gekoppeld; alleen de twee aan de Marssumerstraat zijn enkele woningen, maar die zijn flink verschoten ten opzichte van elkaar en nog net aan de dubbele woningen aan de Harlingerstraatweg gekoppeld. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. Ze hebben alle van baksteen gebouwde losstaande bergingen van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. Deze woningen zijn twee bouwlagen hoog en voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Bij de ingangstraveeën, borstweringvakken en bekroning expressief metselwerk. De gevels zijn op de begane grond geopend met ingangspartijen en dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren, een achterdeur en een smal staand (keuken)licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon. De bredere en minder diepe hoekwoningen aan de Marssumerstraat hebben de ingangspartij in het midden met aan weerszijden een dubbel zesruitsvenster en boven vierruitsvensters in hetzelfde metrum. Bij de renovatie zijn deuren en vensters vervangen en ze kregen een geleding die afwijkt van de oorspronkelijke.

De 53 woningen aan Marssumer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumerstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen zijn eveneens gebouwd op rechthoekige plattegronden. De meeste hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes; bij sommige zijn de bergingen aan de achtergevel gebouwd. De woningen zijn gekoppeld tot groepen van twee, vier, vijf en zes woningen; op drie hoeken enkele woningen, die in alle gevallen met een naastliggende woning verschoten verbonden is. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde

rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters en in de Englummerstraat en Menaldumerstraat 6 t/m 18 met elk twee negenruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achterdeur met een smal staand (keuken)venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn en voorzien zijn van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De twee bredere, maar minder diepe woningen op de hoek van de Marsumerstraat hebben een middengang met trap en aan weerszijden vertrekken en boven grote voor- en kleine achterslaapkamers. De kleine woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een vergelijkbare indeling, maar onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is, op die van Harlingerstraatweg 51 na, uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. Op dat van Harlingerstraatweg 51 na, vallen de interieurs buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen. Alleen Bildtsestraat 23 heeft dit glazen, op een muur en een schoor rustend afdak nog.

WAARDERING

Het complex van 70 middenstandswoningen is van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkshuisvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die het complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op de deuren na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen en de kleine gekarakteriseerd zijn door de opmerkelijke gebroken kappen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Literatuur en bronnen: Lieuwe Valk, 700 jaar bouwen in Leeuwarden, afl. 45, Huis aan huis 4 juni 1986.

Gemeentearchief Leeuwarden: Bouwtekening nr. 2622: 1919 aanvraag grond in erfpacht aan Harlingerstraatweg

door Coop. Ver. Woningbouw; bouwtekening nr. 2730: 1920 70 middenstandswoningen nabij Marssumerstrw. door
Coop. Ver. Woningbouw; bouwtekening nr. 2721: 1920 70 woningen D. Meintema.

Monumentnummer*: 519799

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Harlingerstraatweg

Nr*

45

Toev.*

Postcode*

8913 AD

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Harlingerstraatweg

47

8913 AD

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

9179

Appartement

Grondperceel

LEEWARDEN

D

9180

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De dubbele woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstaatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De interieurs vallen buiten de bescherming. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;

- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519800

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Harlingerstraatweg	49		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	51		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	53		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	10196		
LEEWARDEN	D	9177		
LEEWARDEN	D	10197		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd; Harlingerstraatweg 51 bezit nog de oorspronkelijke inrichting. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drievoudige woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstaatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. Woning nr. 49 heeft een deur in de oostelijke zijgevel. Deze ingangspartij is omvat door een brede lijst van iets uitspringend metselwerk dat naast de deur deels vertikaal verwerkt is en zijlichten bevat; een metselpartij die niet over de verdieping doorloopt. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. No. 51 heeft nog wel de originele inrichting. Dat interieur valt onder de bescherming; die van de nummers 49 en 53 niet. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519801

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Harlingerstraatweg	55		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	57		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	59		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9175		
LEEWARDEN	D	9176		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

karacteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drievoudige woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstaatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. Woning nr. 55 heeft een deur in de oostelijke zijgevel. Deze ingangspartij is omvat door een brede lijst van iets uitspringend metselwerk dat naast de deur deels vertikaal verwerkt is en zijlichten bevat; een metselpartij die niet over de verdieping doorloopt. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De interieurs vallen buiten de bescherming. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuisvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519802

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Harlingerstraatweg	61		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	63		8913 AD	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	1		8913 AE	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9173		
LEEWARDEN	D	9174		
LEEWARDEN	D	9182		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drievoudige woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstraatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond van twee woningen en een enkele woning aan de Marsummerstraat die flink is verschoten en nog net aan de dubbele woning aan de Harlingerstraatweg is gekoppeld. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. De bredere en minder diepe hoekwoning aan de Marsummerstraat heeft de ingangspartij in het midden met aan weerszijden een dubbel zesruitsvenster en boven vierruitsvensters in hetzelfde metrum. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De twee bredere, maar minder diepe woningen op de hoek van de Marsumerstraat hebben een middengang met trap en aan weerszijden vertrekken en boven grote voor- en kleine achterslaapkamers. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden.

Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519803

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Harlingerstraatweg	65		8913 AK	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	67		8913 AK	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	2		8913 AH	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9495		
LEEWARDEN	D	9169		
LEEWARDEN	D	9170		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drievoudige woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstraatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond van twee woningen en een enkele woning aan de Marsummerstraat die flink is verschoten en nog net aan de dubbele woning aan de Harlingerstraatweg is gekoppeld. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. De bredere en minder diepe hoekwoning aan de Marsummerstraat heeft de ingangspartij in het midden met aan weerszijden een dubbel zesruitsvenster en boven vierruitsvensters in hetzelfde metrum. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De twee bredere, maar minder diepe woningen op de hoek van de Marsumerstraat hebben een middengang met trap en aan weerszijden vertrekken en boven grote voor- en kleine achterslaapkamers. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden.

Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuisvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519804

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Harlingerstraatweg	69		8913 AK	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	71		8913 AK	Leeuwarden		Westerparkwijk
Harlingerstraatweg	73		8913 AK	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9169		
LEEWARDEN	D	9168		
LEEWARDEN	D	9167		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drievoudige woning maakt deel uit van een groep van 15 woningen aan de Harlingerstaatweg en twee op de hoek van de Marsumerstraat die ten opzichte van elkaar iets verspringen. Het woningblok is twee lagen hoog en gebouwd op een rechthoekige plattegrond. Ze hebben elk een van baksteen gebouwde losstaande berging van één bouwlaag met een met pannen gedekt schilddak. De woningen zijn voorzien van tentkappen met een vrij flauwe dakhelling, gedekt met rode Hollandse golfpannen en voorzien van nokschoorstenen en van zinken mastgoten. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. Het muurwerk is op een ingetogen wijze verlevendigd met licht in- en uitspringende gevelvakken met metselpastiek. Voor de verdieping springen borstweringvakken, gesteund en gedekt door koppenlagen iets uit en aan de bovenzijde van de verdieping is, bij wijze van fries, om de drie lagen één baksteenlaag uitgemetseld, waartussen de vensters zijn gevat, een horizontale plastische partij die gedekt is door een over de volle breedte en diepte lopende koppenlaag die boven de bovenvensters ontlastingen vormt. De ingangstraveeën risaleren een weinig met op de hoeken om de drie lagen een vertanding en bovenin zo nu een dan een uitstekende kop. Woning nr. 69 heeft een deur in de oostelijke zijgevel. Deze ingangspartij is omvat door een brede lijst van iets uitspringend metselwerk dat naast de deur deels vertikaal verwerkt is en zijlichten bevat; een metselpartij die niet over de verdieping doorloopt. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De gevels zijn op de begane grond naast de ingangspartijen geopend met dubbele of drievoudige zesruitsvensters. Op de verdiepingen vierruitsvensters in hetzelfde metrum als beneden en boven de ingangspartijen steeds een vierruitsvenster. In de zijgevels beneden een zesruits- en boven een vierruitsvenster. In de achtergevels staan beneden een vierledige vensterpui met in het midden openslaande deuren en een achter(keuken)deur met een smal staand licht. Op de verdieping drie vierruitsvensters, waarvan twee bij wijze van zijlichten van een deur met frans balkon.

INTERIEUR: De grote woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en op de verdieping een overloop met voor en achter boven de gang/keuken twee kleine en boven de woonkamers twee grote slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog enkele vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch,

architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij de grote, strenge woningen enig baksteen-expressionisme ontvingen;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspruingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519805

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Marssumerstraat	3		8913 AE	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	5		8913 AE	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	7		8913 AE	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	9		8913 AE	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9182		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vier WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gegeven. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

karacteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marssumer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. Alleen de woning Bildtsestraat 23 heeft nog een oorspronkelijke deur met aan de bovenzijde van de lichten hoekvullingen. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele of drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519806

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**

Leeuwarden

*Gemeente**

Leeuwarden

*Provincie**

Friesland

*Straat**

*Nr**

*Toev.**

*Postcode**

*Woonplaats**

Situering

Locatie

Marssumerstraat

4

8913 AH

Leeuwarden

Westerparkwijk

Marssumerstraat

6

8913 AH

Leeuwarden

Westerparkwijk

Marssumerstraat

8

8913 AH

Leeuwarden

Westerparkwijk

Marssumerstraat

10

8913 AH

Leeuwarden

Westerparkwijk

*Kadastrale gemeente**

LEEWARDEN

*Sectie**

D

*Kad. object**

9495

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vier WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gegeven. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

karacteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marssumer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. Alleen de woning Bildtsestraat 23 heeft nog een oorspronkelijke deur met aan de bovenzijde van de lichten hoekvullingen. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele of drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519807

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Marssumerstraat	12		8913 AH	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	14		8913 AH	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	16		8913 AH	Leeuwarden		Westerparkwijk
Marssumerstraat	18		8913 AH	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9495		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vier WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gegeven. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

karacteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marssumer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelerstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. Alleen de woning Bildtsestraat 23 heeft nog een oorspronkelijke deur met aan de bovenzijde van de lichten hoekvullingen. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele of drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519808

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Franekerstraat

Nr*

72

Toev.*

Postcode*

8913 AP

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Franekerstraat

74

8913 AP

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

9182

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal stand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519809

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**

Leeuwarden

*Gemeente**

Leeuwarden

*Provincie**

Friesland

*Straat**

Franekerstraat

*Nr**

68

*Toev.**

*Postcode**

8913 AP

*Woonplaats**

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Franekerstraat

70

8913 AP

Leeuwarden

Westerparkwijk

*Kadastrale gemeente**

LEEUWARDEN

*Sectie**

D

*Kad. object**

9181

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal stand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519810

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Menaldumerstraat

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

8913 EX

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Menaldumerstraat

4

8913 EX

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEUWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

9495

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Nummer 2 heeft een aan de zijkant aangebouwde, nummer 4 een losstaande berging van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele of drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd

dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519811

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Menaldumerstraat	6		8913 EX	Leeuwarden		Westerparkwijk
Menaldumerstraat	8		8913 EX	Leeuwarden		Westerparkwijk
Menaldumerstraat	10		8913 EX	Leeuwarden		Westerparkwijk
Menaldumerstraat	12		8913 EX	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	7213		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vier WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

karacteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De rij van vier woningen, in twee ten opzichte van elkaar verschietende groepen van twee, maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumerastraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden en bezitten aan de achterzijde aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met elk twee (gerenoveerde) negenruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij van vier middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519812

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Menaldumerstraat

Nr*

14

Toev.*

Postcode*

8913 EX

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Menaldumerstraat

16

8913 EX

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEUWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

7213

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) negenruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal stand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519813

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Menaldumerstraat

Nr*

18

Toev.*

Postcode*

8913 EX

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Engelumerstraat

15

8913 GA

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEUWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

7213

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De woning Menaldumerstraat 18 bezit de deur in de zijgevel en in die gevel verder een zesruitsvenster. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) negenruitsvensters. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd

dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhageel g

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519814

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Engelumerstraat	3		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk
Engelumerstraat	5		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk
Engelumerstraat	7		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk
Engelumerstraat	9		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk
Engelumerstraat	11		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk
Engelumerstraat	13		8913 GA	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	7213		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van zes WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) negenruitsvensters. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet

meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519815

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**

Leeuwarden

*Gemeente**

Leeuwarden

*Provincie**

Friesland

*Straat**

Engelumerstraat

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

8913 GA

*Woonplaats**

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

*Kadastrale gemeente**

LEEWARDEN

*Sectie**

D

*Kad. object**

7213

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woning, de enige enkelvoudige woning van het complex, ruimtelijk knap gelegen op de gebogen entree van de Engelumerstraat, maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumerstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woning is gebouwd op een rechthoekige plattegrond. Ze heeft een aangebouwde bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van een schilddakje met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deur in de zijgevel is tijdens de renovatie in 1978 vervangen door een deur, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen het kozijn een laag, vierledige bovenlicht. De woning is op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevel een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. De woning heeft een hoge gebroken kap waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. Het dak is voorzien van zinken mastgoten. De woning heeft een flinke kapel op zij- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woning heeft oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519816

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**

Leeuwarden

*Gemeente**

Leeuwarden

*Provincie**

Friesland

*Straat**

Bildtsestraat

*Nr**

14

*Toev.**

*Postcode**

8913 EG

*Woonplaats**

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Bildtsestraat

16

8913 EG

Leeuwarden

Westerparkwijk

*Kadastrale gemeente**

LEEWARDEN

*Sectie**

D

*Kad. object**

7213

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze bezitten losstaande bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal stand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519817

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Bildtsestraat	18		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	20		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	22		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	24		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	26		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk

*Kadastrale gemeente**
LEEWARDEN

*Sectie**
D

*Kad. object**
7213

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vijf WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelumerstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgedoken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij van zes middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de

opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519818

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Bildtsestraat	28		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	30		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	32		8913 EG	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	7213		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumersstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden, waarbij twee in één blok samengevat zijn en de derde, nummer 32, ver teruggerooid, maar wel aangebouwd is. Ze bezitten losstaande bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde

verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519819

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer

519798

Complexnaam

Bildtsestraat e.o.

Woonplaats*

Leeuwarden

Gemeente*

Leeuwarden

Provincie*

Friesland

Straat*

Bildtsestraat

Nr*

7

Toev.*

Postcode*

8913 EB

Woonplaats*

Leeuwarden

Situering

Locatie

Westerparkwijk

Bildtsestraat

9

8913 EB

Leeuwarden

Westerparkwijk

Kadastrale gemeente*

LEEUWARDEN

Sectie*

D

Kad. object*

9495

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Dubbele WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze bezitten losstaande bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal stand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De dubbele middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met

ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519820

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Bildtsestraat	11		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	13		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	15		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	17		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	19		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9495		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Rij van vijf WONINGEN deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruimten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk gewezen. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: De woningrij maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer-Bildtse- en Engelumerstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden. Ze hebben losstaande bergingen van één laag en gebouwd van baksteen en van pannen voorziene schilddakjes. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen; binnen de kozijnen lage, vierledige bovenlichten. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) drievoudige zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitbroken tot een grote woonkamer. De inrichting met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. De interieurs vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De rij van zes middenstandswoningen is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;
- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de

opmerkelijke gebroken kap;

- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519821

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 november 2001
Kadaster deel/nr: 10570/29

Complexnummer
519798

Complexnaam
Bildtsestraat e.o.

*Woonplaats**
Leeuwarden

*Gemeente**
Leeuwarden

*Provincie**
Friesland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Bildtsestraat	21		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	23		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk
Bildtsestraat	25		8913 EB	Leeuwarden		Westerparkwijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
LEEWARDEN	D	9495		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Drievoudige WONING deel uitmakende van een COMPLEX van 70 MIDDENSTANDSWONINGEN, in 1919-1921 in Interbellum stijl gerealiseerd voor de Coöperatieve Vereniging Woningbouw naar ontwerp van Doeke Meintema. 17 Grote woningen van twee bouwlagen met flauwe schildkappen aan de Harlingerstraatweg 45 t/m 73 en Marssumerstraat 1 en 2 en 53 kleine woningen van één bouwlaag met hoge, gebroken schildkappen aan Marssumerstraat 4 t/m 18 en 3 t/m 9, Franekerstraat 68 t/m 74, Menaldumerstraat 2 t/m 18, Bildtsestraat 7 t/m 25 en 14 t/m 32 en Engelumerstraat 1 t/m 15.

Architect Doeke Meintema stond een eenvoud van architectuur voor; zijn bouwwerken moesten een beeld oproepen waarvan kon worden afgelezen hoe de gebruiksruidten in elkaar staken en ook moesten laten zien hoe ze gebouwd waren en welke bouwmaterialen waren toegepast. Hij noemde zijn bouwwerken een heel klein beetje kunst. Naar aanleiding van een herdenkingstentoonstelling na zijn overlijden werd geschreven: "Juist het pretentielooze, het afwijzen van modieuze stroomingen, het prijs stellen op eigen, stoer karakter, is in het werk van Meintema zoo aantrekkelijk".

Het complex van 70 woningen is stedenbouwkundig levendig in het grotere geheel van de wijk geweven. De karakteristieke architectuur van zowel de grote als de kleine woningen en de levendige geleding in verspringende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

blokjes van twee en vier woningen en enkele langere stroken zorgen niettemin voor een sterke architectonische en ruimtelijke coherentie. Die levendige groepering met voortuintjes van verschillende diepte aan straten met voor die tijd brede profielen roept enigszins de sfeer van een tuinstad op. Bij een renovatie aan het einde van de jaren zeventig is de oorspronkelijke inrichting van de woningen gemoderniseerd zonder dat de indeling erg heeft geleden. De nieuwe buitendeuren en raamindelingen hebben toen een andere vorm gekregen, waardoor het metrum van vensters en deurlichten niet meer overeenkomen.

Omschrijving

EXTERIEUR: Het woningblok maakt deel uit van een groep van 53 woningen aan Marsummer-, Franeker-, Menaldumer- Bildtse- en Engelumstraat van één bouwlaag met grote, gebroken kappen. De groepen woningen verspringen ten opzichte van elkaar. De woningen zijn gebouwd op rechthoekige plattegronden, waarbij twee in één blok samengevat zijn en de derde, nummer 32, ver teruggerooid, maar wel aangebouwd is. Ze bezitten losstaande bergingen van één laag, gebouwd van baksteen en voorzien van schilddakjes met pannen. De muren zijn gemetseld licht gemêleerde rode baksteen in Vlaams verband zonder verdiept voegwerk. De koppenlagen ter ontlasting van deur en vensters zijn tot een iets uitgemetselde laag over volle breedte en diepte doorgetrokken. De oorspronkelijke deuren zijn tijdens de renovatie in 1978 vervangen door deuren, eveneens met vierruitslicht, maar met andere verhoudingen. Binnen de deurkozijnen zitten lage, vierledige bovenlichten. Alleen de woning Bildtsestraat 23 heeft nog een oorspronkelijke deur met aan de bovenzijde van de lichten hoekvullingen. Van nr. 23 zijn ook nog verschillende originele vensters met hang- en sluitwerk, en zelfs ruitjes van cylinderglas aanwezig. De woningen zijn op de begane grond verder geopend met (gerenoveerde) dubbele zesruitsvensters. In vrijliggende zijgevels een zesruitsvenster. De achtergevel geopend met openslaande deuren met roeden en een achter(keuken)deur met een smal staand venster. Alleen Bildtsestraat 23 heeft nog een glazen, op een muur en een schoor rustend afdak. Alle woningen hebben hoge gebroken kappen waar de onderschilden licht hol gebogen zijn. De daken zijn voorzien van zinken mastgoten. Elke woning heeft een flinke kapel op voor- en achterschild, voorzien van een dubbel vierruitsvenster met een houten geveltopje en een zadeldak met overstek.

INTERIEUR: De woningen hebben oorspronkelijk op de begane grond een indeling van gang annex trappenhuis; daarachter de keuken en daarnaast de kamers en suite en onder de kap drie, vrij kleine slaapkamers. De suite-structuur is in vrijwel alle woningen uitgebroken tot een grote woonkamer. In woning nr. 23 waarin meer originele aspecten zijn bewaard, is aan de balkenplafonds de suitestructuur nog te herkennen. In deze woning is het venster aan de voorzijde omkaderd met een kastenportaal van paneelwerk en met paneeldeuren voor de kasten. Op de verdieping heeft de meeste vertrekken nog balkenplafonds en in de wanden gebouwde kasten. De indeling met onder meer paneeldeuren is overigens hoogst eenvoudig. Het interieur van Bildtsestraat valt binnen; de overige vallen buiten de bescherming. Verder hebben bij de renovatie nog wat vernieuwingen plaatsgevonden. Zo zijn de achter de keuken aanwezige luifels weggenomen.

WAARDERING

De drievoudige middenstandswoning is als element van het complex van 70 woningen van algemeen historisch, architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als relatief vroeg voorbeeld van corporatieve bouw van middenstandswoningen vlak voor de financiële kentering in de volkhuysvesting;

- vanwege de belangrijke plaats die de complex woningen inneemt in het oeuvre van de vooraanstaande architect Doeke Meintema;
- vanwege de uitwendig nagenoeg (op deuren en ramen na) gave Interbellum stijl op een ingetogen en nieuwe, niet meer naar historische stijlen verwijzende architectuur, waarbij dit type woning gekarakteriseerd is door de opmerkelijke gebroken kap;
- vanwege de belangrijke exterieure en interieure oorspronkelijke aspecten die uitsluitend de woning Bildtsestraat nog bezit;
- vanwege de levendige groepering van de woningen, waarbij de architect met bloksgewijze, maar ook gekoppelde verspringingen in de straten met toch al brede profielen en vooral bij de hoeken zoveel ruimte heeft gesuggereerd dat een tuinstad-achtig resultaat is bereikt, een beeld dat nader vorm heeft gekregen door de afgrenzingen met ligusterhagen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis